

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2009. október 13. és 2010. január 12. napjain tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2010. január 21. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

Az emberrablás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. évi március hó 13. napján kihirdetett 9.Fk.1066/2008/38. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

I.r. és II.r. vádlottak cselekményeit külön-külön
1-1 rb. társtettesként elkövetett emberrablás büntettének (Btk.175/A.§ (1) bekezdés II. fordulata),
1-1 rb. társtettesként folytatólagosan elkövetett zsarolás büntettének (Btk. 323.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pontja),
1-1 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének (Btk. 175.§ (1) bekezdés),
5-5 rb. kiskorú veszélyeztetése büntettének (Btk. 195.§ (1) bekezdés), míg

III.r. vádlott cselekményét
1 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének (Btk. 175.§ (1) bekezdés) minősíti.

III.r. vádlottal, mint visszaesővel szemben tekinti kiszabottnak a szabadságvesztés büntetést.

III.r. vádlott vonatkozásában a Miskolci Városi Bíróság B.4806/2005., illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság Bkf.521/2006. számú ügyének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot tekinti megszüntetettnek.

Az elkobozni rendelt bűnjelek esetében a lefoglalás megszüntetésére történő utalást mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

I.r. és II.r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig, míg III.r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2009. szeptember 28. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítja a kiszabott szabadságvesztés büntetésekbe.

A másodfokú eljárásban felmerült 206.819 (Kettőszázhaty-ezer-nyolcszáz-tizenkilenc) Ft bűnügyi költségből

I.r. vádlott 12.000 (Tizenkettőezer) Ft,

II.r. vádlott 15.000 (Tizenötezer) Ft,

III.r. vádlott 12.000 (Tizenkettőezer) Ft bűnügyi költséget kötelesek külön-külön megfizetni az állam felhívására.

167.819 (Egyszázhatvanhétézer-nyolcszáz-tizenkilenc) Ft bűnügyi költséget I.r. és II.r. vádlottak egyetemlegesen viselnek.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.r. vádlott és II.r. vádlott, valamint védőik elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. III.r. vádlott és védője enyhítésért fellebbeztek, illetőleg a Debreceni Ítéltáblához 3. sorszám alatt eljuttatott beadványában

III.r. vádlott megalapozatlanság okából elsődlegesen hatályon kívül helyezésre tett indítványt, míg másodlagosan az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta. Az ügyész a nyilatkozattételre nyitva álló törvényes határidőn belül az ítéletet mindegyik vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

Az ítélet a IV.r. vádlott vonatkozásában 2009. március 16. napján jogerőre emelkedett.

A fellebbviteli főügyészség a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételét indítványozta tekintettel arra, hogy álláspontja szerint a 3. tényálláspontban írt cselekmény részben megalapozatlan, mivel nem került beszerzésre az öt kiskorú gyermek születési anyakönyvi kivonatának másolata és a gyermekekre vonatkozó gyámhatósági iratanyag. A kifejtettekre tekintettel tárgyalás kitűzését indítványozta a fellebbviteli főügyészség.

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 349.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének az eljárási szabályok maradéktalan betartásával csaknem hiánytalanul eleget tett.

A részbeni felderítetlenség okából a Be. 351.§ (2) bekezdés a/ és b/ pontjaira figyelemmel ugyanakkor bizonyítás felvétele vált szükségessé a másodfokú eljárásban az I. és a II.r. vádlottak gyermekei születési anyakönyvi kivonatainak ismertetése, a gyámhatósági iratok felhasználása és pszichológus szakértői vélemény beszerzése érdekében, ezért az ítéletábrának a Be. 363.§ (2) bekezdés b/ pontja értelmében tárgyalást kellett kitűznie az ügyben.

Az iratok tartalma alapján is kiegészítésre szorult a tényállás a Be. 351.§ (2) bekezdés c/ pontja szerint.

A felvett bizonyítás, illetőleg az iratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a következőkkel egészítendő ki:

III.r. vádlottnak aVárosi Bíróság 2005. szeptember 21. napján jogerőre emelkedett 1.B.2848/2005/2. számú összbüntetési ítélete az alábbi alapítéleteket tartalmazta:

1./ A Városi Bíróság 2004. július hó 8. napján kelt és jogerőre emelkedett B. 595/2003. számú ítéletével garázdaság vétsége és könnyű testi sértés vétsége miatt 8 hónapi fogházra és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte a III.r. vádlottat.

Elkövetési idő: 2003. augusztus 7.

2./ A Városi Bíróság 2004. március hó 8. napján kelt és 1.Fk.4651/2001/88. számú ítéletével, mely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Bf.1292/2004/5. számú határozata folytán 2005. január hó 25. napján emelkedett jogerőre 2 rb. csoportosan, társtettesként elkövetett rablás büntette, társtettesként elkövetett lopás büntette, okirattal visszaélés vétsége és társtettesként elkövetett gazdaság vétsége miatt halmazati büntetésül 2 év és 6 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elkövetési idő: 2001. január 8., június 23., augusztus 12., november 1. és 3.

3./ A Városi Bíróság 2004. április hó 21. napján kelt 21.Fk.544/2003/48. számú ítéletével, mely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 7.Fkf.1134/2004/6. számú határozatával 2005. március hó 21. napján emelkedett jogerőre 2 rb. bűnsegédként elkövetett lopás vétsége miatt 4 hó fogházra és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elkövetési idő: 2003. január hó 11.

4./ A Városi Bíróság 2005. január hó 16. napján kelt és ugyanekkor jogerőre emelkedett 1.Fk.124/2004/32. számú ítéletével társtettesként elkövetett garázdaság büntette miatt 4 hónap börtönre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elkövetési idő: 2003. augusztus hó 9.

Az elsőfokú ítélethozatalt követően III.r. vádlottat a Városi Bíróság 21.Fk.1246/2008/53. számú, 2009. szeptember hó 7. napján jogerőre emelkedett ítéletével lopás büntette és lopás vétsége bűncselekményekért, mint visszaesőt 1 év 2 hónapi börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Elkövetési idő: 2007. június hó 16.

Büntetését tölti 2009. szeptember 29. napjától 2010. november hó 28. napjáig.

A ... család legkisebb gyermekének I.r. és II.r. vádlottak voltak a kereszt szülei.

Az ítélet 7. oldalán 1. bekezdés mellőzendő, helyette a következő tüntetendő fel:

A ... család rendkívül szegényes körülmények között élt, életszínvonaluk alacsony nivójú volt, gyakran szorultak mások segítségére.

Az 1. tényálláspontban szereplő cselekményt I.r. vádlott és II.r. vádlott közösen egymás tevékenységéről tudva valósították meg. Cselekvőségükkel kártyahasználat útján és saját kezű felvétel útján sértettnek legkevesebb 385.000 Ft kárt okoztak, mely nem térült meg.

A 2. tényálláspontban leírt cselekménynél az elsőfokú ítélet tényállásában szereplő vádlottak megjelölés alatt I.r. és II.r. vádlott értendők.

Az ítélet 10. oldal 2. bekezdésének első két mondata helyett a következő történés jelölendő meg:

A sértett-ról a postáról 2007. június 22-én ismételten telefonált I.r. vádlottnak, aki ekkor közölte a sértettel, hogy a gyermeke náluk van és ott találkozhat is vele. II.r. vádlott III.r. vádlottal gépkocsiba is ült ekkor és együtt elmentek a sértettért-ra, ahonnan őt I.r. és II.r. vádlottak ...-i lakására szállították el.

A 10. oldal 2. bekezdése kiegészítendő azzal, hogy amikor az I. és a II.r. vádlottak közölték a sértettel, hogy addig nem fogják visszaadni a lányát, amíg 15.000 Ft-ot nem juttat el a részükre, ekkor III.r. vádlott nem volt jelen.

A tényállás 3. pontjában feltüntetendő, hogy gyk. a pszichológus vélemény szerint enyhe fokú értelmi fogyatékos.

A 3. tényálláspontban leírt történésnél is az I. és a II.r. vádlottak értendők a vádlottak megjelölés alatt.

Az I-II.r. vádlottak gyermekei közül a ... napján született keresztnévet is visel és a keresztnévű gyermekük helyesen ... napján született.

Az ítélet 11. oldal 2. bekezdésében elegendő annak megjelölése, hogy az 5 kiskorú ... gyerekekről gyk. ... gondoskodott.

Mind az öt gyermek szomatomentális fejlődése jelentős lemaradást mutat saját életkori átlagához képest. Szocializáltságuk alacsony színvonalú. Családképük zilált, érzelmi kötődéseik, biztonságérzetük labilis. Mindannyian kisebb-nagyobb mértékben beszédhibásak.

... epilepsziás beteg, emellett közepes fokú értelmi fogyatékos (imbecilis): IQ=44.

Mind idegrendszeri megbetegedése, mind értelmi szintje és képessége következtében speciális ellátást és foglalkozást igényel. Sajátos nevelési igényű gyermek, különleges gondozás szükséges a számára.

... szemészeti problémái mellett enyhe fokú értelmi fogyatékos (debilis): IQ=66.

Értelmi szintje és képességei következtében sajátos nevelési igényű, különleges gondozás szükséges a számára.

Értelmi fogyatékosága nagy valószínűséggel szituatív jellegű.

... enyhe fokban értelmi fogyatékos (debilis): IQ=64.

Iskolaérettségének eléréséhez speciális fejlesztésre van szüksége. Értelmi fogyatékosága nagy valószínűséggel szituatív jellegű.

... határeseti intellektussal rendelkezik. Alacsonyabb értelmi teljesítményszintje nagy valószínűséggel szituatív tényezőkre vezethető vissza.

... határeseti intellektussal rendelkezik. Elmaradottsága szituatív eredetűnek tűnik.

Mind az öt gyermek fokozott odafigyelést és foglalkozást igényel. Így az a tény, hogy felügyeletüket és gondozásukat egy 11 éves értelmi fogyatékos gyermek látta el, súlyos fokban veszélyeztető helyzet volt mindannyiuk, de különösen az epilepsziás beteg ... és az akkor még 1 év 3 hónapos ... számára.

... Város Jegyzője 7887-5/2009. számú végzésével az öt kiskorú gyermeket ideiglenes hatállyal elhelyezte aGyermekevédelmi Központ nevelőszülőjéhez 2009. július 8-án.

A ... Városi Gyámhivatalnál az öt kiskorú gyermek ideiglenes elhelyezésének felülvizsgálata van folyamatban 339/2009. szám alatt, melynek keretében a kiskorú gyermekek átmeneti nevelésbe vételéről szándékozik határozatot hozni a gyámhivatal, egyúttal a kiskorúak részére gyámot is kíván kirendelni.

A 4. tényálláspontban feltüntetendő, hogy sértetta 8 napon belül gyógyuló sérülése vonatkozásában joghatályos magánindítványt nem terjesztett elő.

A vádbeli napon a vádlottak által használt forgalmi rendszámú gépjárműből a következő bűnjeltárgyakat foglalták le:

1. vascső kb. 1,5 m hosszú (hátsó ülés elől),
2. vascső kb. 40 cm hosszú (vezetőoldali ülés),
3. vascső kb. 40 cm hosszú (jobb oldali ülés),
4. fa husáng kb. 80 cm hosszú (hátsó ülés elől),
5. fa nyelű kés kb. 20 cm hosszú (vezető ülés alól),
6. kés kb. 20 cm hosszú műanyag nyelű (csomagtartóból),
7. bicska kb. 20 cm hosszú nyitható bicska (kesztyűtartóból),
8. bicska kb. 15-20 cm hosszú sötét színű (kesztyűtartóból).

A 4. tényálláspontban szereplő vádlottak lakása kitétel az I. és a II.r. vádlottak lakását takarja.

Az így helyesbített tényállás most már hiányosságoktól mentes, felülbírálatra alkalmas a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, ennek megfelelően irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 352.§ (2) bekezdése szerint.

Az elsőfokú bíróság a tényállás kapcsán okszerűen következtetett a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére, cselekményeiknek jogi minősítése csaknem kifogástalan.

Az 1. tényálláspontot érintően a következőkre szükséges rámutatni:

2006. szeptemberére I.r. vádlott 380.000 Ft összegű „tartozást” írt össze a által elvitt élelmiszerek tekintetében a tőle is lefoglalt és általa vezetett füzetben. Azt pontosan nem lehetett megállapítani, hogy ezt az összeget milyen adatokra alapozva állapította meg, mert az általa vezetett füzet tételesen nem tartalmazta sem a sértett által elvitt élelmiszerek fajtáit, sem azok mennyiségét, sem pedig azok árait. Itt-ott történt utalás és bejegyzés arra, hogy milyen élelmiszereket vitt el a sértett, és hogy milyen árban került feltüntetésre, következetesen és pontosan azonban a továbbiakban ez nem volt követhető. Az élelmiszerek ára a valós áraknál jóval magasabb összegben került feltüntetésre. A füzetből, illetve a hozzá tartozó lapokból az sem derült ki, hogy valójában a sértett hány alkalommal és pontosan milyen mértékben vitt el élelmiszereket I.r. vádlott lakásából. Ennek ellenére a sértett beleegyezett abba 2006. szeptemberében, hogy ezt az I.r. vádlott által meghatározott tartozást majd a családi pótlékából fogja törleszteni.

I.r. vádlott felszólította a sértettet arra, hogy csináltasson ún. „Postabank kártyát”, mert így könnyebben meg tudná adni a tartozását. I.r. vádlott férje, azaz II.r. vádlott jelenlétében és az ő beleegyezésével azt is közölte a sértettel, hogy amennyiben ebbe nem fog beleegyezni, akkor „úgy meg fogja verni, hogy mentő viszi el, és a kezét, lábát el fogja törni”. Arra az esetre is fenyegette, ha a későbbiek során esetleg be akarná tiltani a kártyát, mert erre az esetre a házának rágyújtását helyezte kilátásba az I.r. vádlott. E fenyegetések hatására a sértett úgy érezte, hogy nincs más választása, mint az, hogy az I.r. vádlott által közölt feltételek szerint járjon el és a kártya megcsináltatása mellett az utasításoknak megfelelően törlessze a neki felrótt tartozást.

Ilyen előzményeket követően 2007. január 3-tól 2007. július 3-ig 11 alkalommal került pénzfelvételre sor az I. és a II.r. vádlottak által a sértett számlájáról 600.000 Ft összegben, illetőleg postai kifizető helyen 2 ízben 2006. december 4-én és 2007. április 3-án került felvételre összesen 165.000 Ft.

A 380.000 Ft összegű „tartozás” - a felek megállapodása folytán - még lehet jogosnak vélt, azonban az I. és a II.r. vádlottaknak tisztában kellett lenniük azzal, hogy az ezen felüli összeg követelése már jogtalan.

Az I. és a II.r. vádlottak tudatának át kellett fognia az igényük jogtalan voltát a 380.000 Ft „tartozás” összeget meghaladóan, szándékuk jogellenes vagyoni haszonszerzésre irányult. Az I. és a II.r. vádlottak ugyanazon sértett sérelmére a fenyegetéseket nem egy időben

valósították meg, így az általuk elkövetett zsarolás folytatólagosan megvalósított. Az I. és a II.r. vádlottak által hangoztatott fenyegetések önmagában alkalmasak voltak a zsarolás megállapításához, az akaratot hajlító erőszak rögzítéséhez.

A zsarolásnak tényállási eleme a károkozás is, míg az önbíráskodás létrejöttéhez nem szükséges kár keletkezése.

Míg a zsarolás esetén a jogtalan haszonszerzési célzat elsősorban a vagyoni viszonyokat támadja, addig az önbíráskodás esetében a törvényes eljárás megkerülésével történő igényérvényesítés miatt az államnak a polgári gazdasági ítélkezéshez és a bírósági végrehajtáshoz fűződő érdeke szenved sérelmet, amely értelemszerűen együtt jár a köznyugalom sérelmével is.

Az önbíráskodás és zsarolás elhatárolása szempontjából annak van meghatározó jelentősége, hogy önbíráskodás esetén az elkövető tudata nem fogja át az általa erőszakkal vagy fenyegetéssel kikényszerített igény jogtalan voltát; a zsarolás elkövetőjének tudata viszont átfogja az igény jogtalan voltát és a szándéka jogellenes vagyoni haszonszerzésre irányul (BH. 1999. évi 293. jogeset és 2009. évi 266. jogeset).

A Btk. 323.§ (1) bekezdése alapján zsarolást követ el az, aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön és ezzel kárt okoz. A (2) bekezdés b/ pontja alapján pedig a zsarolás minősített esete ha azt élet vagy testi épség elleni avagy más, hasonlóan súlyos fenyegetéssel követik el.

A kifejtettekre tekintettel az I. és a II.r. vádlottak 1. tényálláspontbeli cselekményének helyes minősítése társtettesként, folytatólagosan, súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntette (Btk.323.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pontja, 20.§ (2) bekezdése és 12.§ (2) bekezdése).

A most megjelölt vádlottak többi cselekményének minősítése törvényes, csupán a társtettség szöveges feltüntetése maradt el - kivéve az 5 rb. kiskorú veszélyeztetésének büntettét -, míg az ítélet rendelkező részében a társtettesi minőség jogszabályi megjelölése szükségtelen tekintettel a 61/2008.BK. véleményben rögzítettekre.

III.r. vádlott cselekményének minősítése helyesen társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette (Btk.175.§ (1) bekezdés, 20.§ (2) bekezdés).

Az I. és II.r. vádlottak 5-5 rb. kiskorú veszélyeztetése büntetében is történő bűnösségének megállapítása kapcsán a következők emelendők ki:

A Btk. 195.§ (1) bekezdése szerint a kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy, aki e feladatából folyó kötelességét súlyosan megszegi és ezzel a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteteti büntettét követ el és 1 évtől 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A nevelési és gondozási kötelesség rendszerint huzamosan fennáll, s ennek megfelelően a kötelességszegések is többnyire folyamatosan ismétlődnek.

A felügyeleti kötelesség gyakrabban lehet csupán időleges vagy éppen rövid ideig tartó.

Az elkövetési magatartása megszüvegezése szerint csak a súlyos kötelességszegés tényállásszerű, azaz a törvény a kisebb mulasztásokhoz, nevelési hibákhoz nem kíván büntetőjogi következményeket fűzni (Kommentár a gyakorlat számára - HVG-ORAC. Lap- és Könyvkiadó Kft. 2009.)

Így pld. az, hogy a szülők többször esténként egyedül hagyták a lakásban 2-4 éves gyermekeiket kötelességszegés ugyan, de nem súlyos kötelességszegés, ezért cselekményükkel nem valósították meg a Btk. 195.§ (1) bekezdésébe ütköző kiskorú veszélyeztetésének büntettét (BJD. 8895. sz. jogeset, BH. 1981. évi 177. jogeset).

Ugyanígy a kiskorú veszélyeztetésének a büntette nem valósul meg, ha az elkövető a nevelése alatt álló kiskorút néhány esetben túlzott mértékben fenýíti meg testileg, de ez egyrészt a nevelési kötelezettség „súlyos” megszegéseként nem értékelhető, másrészt pedig ez bizonyíthatóan nem volt kihatással a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésére (BH. 1992. évi 623. jogeset).

Általában véve az olyan kirívó kötelességszegést lehet súlyosnak venni, amely arra mutat, hogy az elkövető a kiskorú nevelése, felügyelete, gondozása terén az általános társadalmi felfogás szerint minimálisan elvárható követelményeket sem teljesítette. Súlyos kötelességszegés pld. ha a szülő 2-3 éves gyermekét több napra gondozás és felügyelet nélkül hagyja, ha a kiskorút folyamatosan olyan körülmények hatásának teszi ki, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják a fejlődését.

A bűncselekmény eredménye a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetése. Ennek lehetőségét a súlyos kötelességszegés vagy kötelességszegések általában magukban rejtik. Az ilyen általános (absztrakt) veszély azonban még nem tényállásszerű: a bűncselekmény akkor állapítható meg, ha a súlyos kötelességszegés konkrétan veszélyezteti a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését.

Ez a helyzet, ha a súlyos kötelességszegés olyan közvetlen ráhatást gyakorol a kiskorúra, vagy olyan körülményeket teremt a számára, amelyek konkrétan akadályozzák a kiskorú testi adottságainak, értelmi képességének, az erkölcsi normákhoz való helyes viszonyának kibontakozását, illetve az ezeket elősegítő környezeti tényezők hatásának érvényesülését (Kommentár a gyakorlat számára).

A kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének konkrét veszélyeztetését mint következményt esetleg szakértő bevonásával, vagy a tárgyaláson felmerült egyéb bizonyítékok alapján lehet megállapítani (Legfelsőbb Bíróság BK. 22.sz. vélemény).

Az elkövető csak akkor felelős a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének veszélyeztetéséért, ha az okozati összefüggésben áll a súlyos kötelességszegéssel.

A bűncselekmény a veszélyeztetés bekövetkeztével befejezetté vált. A kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének tényleges károsodása a törvényi tényálláshoz nem tartozó következmény.

Az I. és II.r. vádlottak mind az 5 gyermeke - ... epilepsziás beteg, imbecilis, ...szemészeti problémái mellett debilis, ...debilis, ... és ... határeseti intellektussal rendelkeznek - fokozott gondoskodást és foglalkozást igényel.

Az I. és II.r. vádlottak azon magatartásukkal, hogy a vádbeli időben a 7 és fél éves, a 6 és fél éves, a 4 év 3 hónapos, a 2 év 10 hónapos és az 1 év 3 hónapos gyermekeik felügyeletét és gondozását több mint egy hónapon át napközben több órára, akár egész napra egy 11 éves értelmi fogyatékos gyermekre bízták, súlyosan megszegték felügyeleti és gondozási kötelezettségüket, melynek következtében, azzal okozati összefüggésben veszélyeztették kiskorú gyermekeik testi és értelmi fejlődését. A testi és értelmi fejlődés súlyos veszélyeztetettségét a pszichológus szakértő mindegyik gyermek esetében megállapította.

Mindezekre tekintettel a megyei bíróság helyesen mondta ki az I. és a II.r. vádlottak bűnösségét 5-5 rb. kiskorú veszélyeztetésének büntetében is.

Megalapozott tényállás esetén a bizonyítékok felülvizsgálásának tilalma folytán a felmentésre irányuló fellebbezés a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethet a Be. 352.§ (1) és (3) bekezdéseiből következőleg.

Az elsőfokon eljáró megyei bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket teljes körűen feltárta, az általa kiszabott büntetések törvényesek és kellően szolgálják a Btk. 37.§-ában szabályozott büntetési célokat a Btk. 83.§-ában rögzített büntetés kiszabási elvekkel együtt. A büntetések enyhítésére nincs lehetőség.

A büntetések enyhítésére bejelentett fellebbezések eredményre nem vezettek.

Az elsőfokú bíróság a III.r. vádlottal szemben tévesen, mint különös visszaesővel szemben szabta ki a szabadságvesztés büntetést.

A Btk. 137.§ 15. pontja kimondja, hogy különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményt követ el.

Az ugyanolyan bűncselekmény azt jelenti, hogy a korábbi elítélés alapjául szolgált bűncselekmény, valamint az elbírálás alatt álló újabb bűncselekmény is a Btk. Különös Részeiben azonos törvényi tényállásban van meghatározva. Ebből a szempontból nincs jelentősége, hogy akár a korábbi, akár az elbírálás alatt álló újabb bűncselekményt a bíróság alapesetként, minősített esetként vagy privilegizált esetként; büntettként vagy vétségként; befejezett bűncselekményként vagy kísérletként; tettesi vagy részesi cselekményként értékeli-e (BH. 1987. évi 72.sz. jogeset).

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint, ha az elkövetőt valamely bűncselekmény vagy annak kísérlete miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, és a büntetés kitöltése során ugyanannak a bűncselekménynek az előkészületét valósítja meg: Az ugyanolyan bűncselekmény folytán a különös visszaesés megállapításának helye van (BH. 1980. évi 415. jogeset).

A korábbiakon túl ugyanolyan bűncselekmény elkövetését jelenti az is, ha a törvényi egység körébe tartozó összefoglalt bűncselekmények bármelyike miatt ítélték el korábban az elkövetőt (BH. 2004. évi 45. jogeset).

Azt, hogy a különös visszaesés szempontjából mit kell hasonló bűncselekménynek tekinteni, a Különös Részi tényállásokhoz fűzött értelmező rendelkezések határozzák meg. Ilyen értelmező rendelkezést tartalmaz az emberölés kapcsán a Btk. 166.§ (5) bekezdése. A Btk. 333.§ 4. pontjában írt rendelkezés szerint ezen túlmenően meghatározza, hogy a különös visszaesés szempontjából a vagyon elleni bűncselekmények egymáshoz hasonló jellegű cselekmények.

A Legfelsőbb Bíróság 14.sz. Irányelvének IV. Fejezetében 6 csoportra bontva részletes iránymutatást adott arra nézve, hogy a különös visszaesés megállapítása szempontjából melyek a hasonló jellegű bűncselekmények. Ez az irányelv ma már nincs hatályban, minthogy azt a Legfelsőbb Bíróság 21.sz. Irányelve hatályon kívül helyezte, így a cselekmények jelleg hasonlóságának a különös visszaesés szempontjából történő megítélése kizárólag a törvény fentiekben írt rendelkezésein alapulhat.

Tehát a III.r. vádlott korábbi elítéléseit áttekintve látható, hogy csupán a visszaesői minőség rögzíthető esetében.

Helyesen állapította meg ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a III.r. vádlott korábbi elítéléséből történő szabadulásának feltételes szabadsága alatt követte el az elbírált bűncselekményét, így helyesen került sor a korábbi ügyének végrehajtása során - és nem az ítéletében - alkalmazott feltételes szabadság megszüntetésére.

A korábbi ügynél azonban mind az elsőfokon, mind a másodfokon eljáró bíróság és az ügyszámok feltüntetésére is szükséges.

Helytállóan mondta ki az elsőfokú bíróság, hogy a III.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható a Btk. 47.§ (4) bekezdés a/ pontja alapján.

A vádbeli napon a vádlottak ... forgalmi rendszámú gépjárművéből foglalták le azokat a bűnjeleket, amelyeknek sorsáról a megyei bíróság döntött ítéletében.

A vádlottak a kérdéses tárgyakat nem használták bűncselekmény elkövetéséhez, de a 175/2003. (X.28.) Korm. rendelet 1.§-a és melléklete szerint azok a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök, melyek birtoklása a hivatkozott kormányrendelet 3.§ (1) bekezdése értelmében közterületen, nyilvános helyen tilalmazott.

Mindezért azok elkobása törvényes a Be. 156.§ (5) bekezdésének alkalmazásával a lefoglalásuk megszüntetése nélkül.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a fellebbezéssel érintett vádlottak vonatkozásában a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, míg egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta azt.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő további beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 99.§ (1) bekezdésén alapszik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezésről az ítéltábla a Be. 381.§ (1) bekezdésében és 338.§ (1) és (3) bekezdéseiben rögzítetteknek megfelelően határozott.

Debrecen, 2010. január 21.

Dr. Balla Lajos sk.. Simonné dr. Nagy Éva sk.. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Záradék: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 9.Fk.1066/2008/38. sz. ítélete a fellebbezéssel érintett I.r., II.r. és III.r. vádlottak tekintetében a Debreceni Ítéltábla jelen határozatával jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2010. január 21.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke